

DNA Kerncompetenties

Werkveld: Strategie & Bestuur

DNA Kerncompetentie Professionele oordeels- en besluitvorming	Definitie Een accountant handelt op basis van professionele oordeels- en besluitvorming. Een accountant is alert op het onderkennen van mogelijke afwijkingen en vooroordelen die logisch en objectief redeneren kunnen belemmeren. Een accountant vraagt zich daarbij ook af hoe een objectieve, redelijke en geïnformeerde derde dezelfde informatie waarschijnlijk uitlegt.	Leerdoelsuggesties <ul style="list-style-type: none">• Ik kan strategische opties afwegen en de gevolgen daarvan voor de organisatie en haar stakeholders in kaart brengen.• Ik kan scenario's en risico's objectief beoordelen bij lange termijn investeringen, fusies, overnames of internationale expansie.• Ik kan transparant en zorgvuldig besluiten nemen in situaties met tegenstrijdige belangen, zoals tussen aandeelhouders, werknemers of maatschappelijke belangen.• Ik kan mijn keuzes in governance- en toezichtsrollen onderbouwen, communiceren en opvolgen richting stakeholders, politiek en maatschappij.• Ik kan toetsen of besluiten in de praktijk recht doen aan de waarden, visie en maatschappelijke verantwoordelijkheid van de organisatie.
Vaktechnische kennis en kunde	De vakbekwaamheid omvat zowel de voor het beroep vereiste kennis als de vaardigheden en het professionele gedrag. Het betreft het vermogen om de in de context van het werkveld vereiste deskundigheid in overeenstemming met de gedrags- en beroepsregels (VGBA) in de praktijk te kunnen toepassen. Het kader voor de vaktechnische deskundigheid omvat de in de EU-Audit Richtlijn genoemde vakgebieden als beschreven in het Besluit Accountantsopleiding. De opleiding tot accountant omvat als gevolg hiervan een breed scala aan vakken die essentieel zijn voor de toekomstige beroepsuitoefening en waarvoor in combinatie met de praktijkopleiding het niveau van een startbekwame accountant wordt bereikt.	<ul style="list-style-type: none">• Ik kan financiële en niet-financiële informatie interpreteren en vertalen naar strategische keuzes en governancebesluiten.• Ik heb inzicht in wet- en regelgeving die relevant is voor bestuur en toezicht, zoals corporate governance, verslaggeving, ESG en risicomanagement.• Ik kan herkennen wanneer specialistische kennis, zoals juridisch, fiscaal, IT of duurzaamheid, nodig is en deze tijdig betrekken in besluitvorming.• Ik kan vaktechnische kennis gebruiken om lange termijn scenario's en risico's te beoordelen.• Ik kan inspelen op maatschappelijke en technologische ontwikkelingen en deze vertalen naar strategische keuzes.
Ethisch handelen	Een accountant moet bovenal vertrouwen wekken, zowel voor de samenleving, de overheid, als voor opdrachtgevers, werkgevers en hun stakeholders. De maatschappelijke rol die een accountant in het algemene belang vervult, kent eigenschappen als integriteit, zorg-	<ul style="list-style-type: none">• Ik kan zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie op bestuurs- en toezichtsniveau.• Ik kan onafhankelijk blijven in besluitvorming en advisering, door steeds een volledig en objectief beeld te schetsen, ook

	<p>vuldigheid, de ‘rug recht houden’ en objectiviteit in de professionele oordeelsvorming. Deze elementen leiden tot morele besluitvorming. Dit komt onder andere tot uiting in de beroepscode van accountants. Ook wanneer standaarden geen uitsluiting geven, moet een accountant, ondersteund door de VGBA, belangen van betrokkenen afwegen en overeenkomstig handelen.</p>	<p>bij tegenstrijdige belangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik kan belangen afwegen bij keuzes die impact hebben op medewerkers, aandeelhouders en maatschappij. • Ik kan mijn grenzen stellen en expliciet benoemen wanneer besluiten of voorstellen niet in lijn zijn met wet- en regelgeving of ethische normen. • Ik kan integriteitsrisico's signaleren en bespreekbaar maken in boardroomdynamiek, zoals bij beloningsstructuren, maatschappelijke verantwoordelijkheid of ESG-rapportages.
<p>Onderzoekende geest</p>	<p>Een onderzoekende geest is een grondhouding. Deze houding is erop gericht dat accountants ook altijd de omstandigheden in beeld hebben die van belang zijn om een professioneel oordeel te kunnen vormen. Dit vraagt om een actieve alerte houding, openstaan voor de noodzaak tot verder onderzoek of andere actie. Accountants letten actief op tussentijdse wijzigingen en nieuwe informatie die een ander licht kunnen werpen op omstandigheden die (mogelijk) een bedreiging zijn. Denk bij tussentijdse wijzigingen aan bestaande omstandigheden die veranderen, of nieuwe omstandigheden die zich voordoen. Nieuwe informatie die een ander licht werpt op de omstandigheden die (mogelijk) een bedreiging zijn, leidt tot de vraag of het nodig is om eerdere conclusies bij te stellen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kan kritisch doorvragen bij bestuur, directie en stakeholders om achterliggende oorzaken en belangen boven tafel te krijgen. • Ik kan signalen en informatie verifiëren met meerdere bronnen voordat er besluiten worden genomen. • Ik kan alert reageren op nieuwe informatie of veranderende omstandigheden, zoals politieke, economische of maatschappelijke ontwikkelingen, en beoordelen wat dit betekent voor de strategie. • Ik kan kansen en risico's ontdekken door nieuwsgierig te blijven en verbanden te leggen tussen verschillende soorten informatie. • Ik kan inspelen op innovaties en maatschappelijke trends, zoals digitalisering, data-analyse en ESG, en deze vertalen naar strategische opties en scenario's.
<p>Maatschappelijke oriëntatie</p>	<p>Een accountant is als vertrouwenspersoon van het maatschappelijk verkeer sensitief voor maatschappelijke ontwikkelingen. Een accountant heeft aandacht voor belangrijke signalen uit zowel de eigen omgeving als die van de opdrachtgever. Een accountant analyseert en evalueert wat mogelijke consequenties zijn, zowel gericht op kansen als bedreigingen. Een accountant doet dit niet alleen voor de eigen organisatie of voor de klant, maar houdt ook rekening met andere belanghebbenden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan maatschappelijke ontwikkelingen signaleren, zoals duurzaamheid, digitalisering, arbeidsmarktveranderingen en geopolitieke verschuivingen, die invloed hebben op strategie en governance. • Ik kan trends en maatschappelijke verwachtingen vertalen naar strategische keuzes en langetermijnsenario's. • Ik kan bestuur en toezichhouders bewust maken van de maatschappelijke consequenties van hun beslissingen. • Ik kan belangen van verschillende stakeholders afwegen bij beleidsvorming, governance en rapportages. • Ik kan ervoor zorgen dat besluitvorming en verantwoording recht doen aan maatschappelijke verantwoordelijkheid en publieke verwachtingen.

Lerend en reflectief vermogen

Een accountant verkrijgt en houdt de vakbekwaamheid op het niveau dat vereist is voor een adequate beroepsuitoefening. Een accountant heeft het lerend vermogen om zich snel nieuwe informatie en vaardigheden eigen te maken, te begrijpen en toe te passen. Dit omvat het aanpassen aan veranderingen en het continu reflecteren op en verbeteren van kennis, vaardigheden, houding en gedrag. Omdat de maatschappelijke ontwikkelingen, wet- en regelgeving en werkomgeving (zowel marktsegment, klanten als werkgever) van accountants vaak wijzigen, onderzoekt een accountant ook na de (basis)opleiding elk jaar de leerbehoeften die passen bij het werkveld of de context, en vult dit in met passende leeractiviteiten.

- Ik kan regelmatig reflecteren op de kwaliteit van besluitvorming, governanceprocessen en strategische keuzes.
- Ik kan feedback vragen aan collega-bestuurders, toezicht-houders, management en stakeholders en deze gebruiken om samenwerking en besluitvorming te versterken.
- Ik kan nieuwe trends, zoals ESG-rapportages, digitalisering en geopolitieke ontwikkelingen, snel eigen maken en vertalen naar strategie en beleid.
- Ik kan bijdragen aan een reflectieve en lerende cultuur in bestuur, toezicht en organisatie door kennis en ervaringen actief te delen.
- Ik kan vooruitkijken en lessen trekken uit eerdere besluiten en strategische trajecten en deze benutten voor toekomstige scenario's.

Leiderschap en verantwoordelijkheid

Een accountant neemt verantwoordelijkheid en legt zo nodig verantwoording af, is betrokken, toont oprechte interesse en geeft het goede voorbeeld. Een accountant heeft aandacht voor persoonlijk leiderschap. Naarmate een accountant zich ontwikkelt, werkt een accountant ook aan de persoonlijkheidsvorming als onderdeel van de vakbekwaamheid. Een accountant kan in de beroepsbeoefening leidinggeven aan individuen en een team, waaronder ook als coach of mentor, en heeft daarbij oog voor diversiteit en inclusie binnen het team en de omgeving. Een accountant draagt bij aan psychologische veiligheid. Een accountant is zich bewust van de impact van zichzelf en het team op de professionele omgeving.

- Ik kan eigenaarschap nemen over besluiten en de kwaliteit van governance- en beleidsprocessen.
- Ik kan binnen bestuurlijke en toezichthoudende rollen verantwoordelijkheid nemen voor keuzes en deze transparant verantwoorden richting stakeholders.
- Ik kan bestuurders, toezichthouders en management inspireren en motiveren om samenwerking, kwaliteit en maatschappelijke verantwoordelijkheid te versterken.
- Ik kan actief bijdragen aan een cultuur van psychologische veiligheid waarin ruimte is voor dialoog, tegenspraak en leren.
- Ik kan voorbeeldgedrag laten zien in professionaliteit, zorgvuldigheid en het omgaan met maatschappelijke druk of tegengestelde belangen.

Multidisciplinair samenwerken

Een accountant kan in verschillende rollen en omstandigheden constructief samenwerken binnen een team of met andere professionals, zowel binnen de keten van accountants als buiten de accountancysector.

- Ik kan samenwerken met diverse disciplines, zoals juridisch, fiscaal, HR, duurzaamheid en IT, bij beleidsvorming en governancevraagstukken, en tijdig de juiste specialisten betrekken.
- Ik kan verschillende perspectieven benutten om tot beter onderbouwde strategische keuzes te komen.
- Ik kan actief ruimte geven voor tegenspraak en het organiseren van dialoog bij besluitvorming.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan een brug slaan tussen belangen van aandeelhouders, medewerkers, klanten, maatschappij en politiek. • Ik kan samenwerken over sector- en landsgrenzen heen bij internationale of maatschappelijke thema's.
Professioneel communicatief	<p>Een accountant communiceert kritisch, helder en overtuigend vanuit vertrouwen en transparantie met de opdrachtgever, werkgever, collega's, stakeholders en andere professionals.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ik kan strategische en complexe informatie helder en begrijpelijk uitleggen aan bestuur, toezicht, aandeelhouders en andere stakeholders. • Ik kan actief luisteren en doorvragen om de onderliggende belangen en zorgen van stakeholders te begrijpen. • Ik kan relaties opbouwen en onderhouden met interne en externe stakeholders vanuit vertrouwen en transparantie. • Ik kan schriftelijk duidelijk en professioneel communiceren in beleidsstukken, rapportages en verantwoording. • Ik kan gesprekstechnieken inzetten om gevoelige of reputatiegevoelige onderwerpen, zoals beloningen, ESG en maatschappelijke druk, bespreekbaar te maken.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

